

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI MUĞLA ŞUBESİ

22.01.2022

Giriş:

Yaşam alanlarının sağlıklı ve güvenilir en mühimi sürdürülebilir ve uzun vadeli olabilmesi için planlar hiyerarşisinde sistematik olarak verilen hizmetleri barındıran disiplindir Şehir ve Bölge Planlama. Şehirler kurulduğu andan itibaren daimi olarak gelişime açık ve bir etki mekanizması içerisinde ülke düzeyinden itibaren sosyal, ekonomik ve mekansal düzeyde birbiriyle etkileşimdedir. Ülkenin bir konuda alabileceği tüm kararlar, bölgeleri; bölgelerin alabileceği kararlar il düzeyini; illerin kendi içerisinde alabileceği kararlar ilçeleri etkilemiştir ve yapısının değişmesine yol açmıştır. Şehir plancıları, bu etki düzeyini ön planda tutarak üst ölçekli kararlardan itibaren bu kararları yerel ölçeğe taşıyan ve multidisipliner birçok açıdan mekanın biçimlenmesine karar verilmesine katkıda bulunmaktadır. Kente mekansal, sosyal, ekonomik, demografik açıdan yeni bir boyut kazandırmasının yanısıra kenti doğal yapısıyla inceleyen bir meslek grubudur. Yapılacak olan çalışmalar ve değerlendirmeler neticesinde kentin geleceğine yönelik amaç ve hedefleri belirlemek, uygulamadaki araçlarını ve uygulama süreçlerini tanımlamak, karar verici mercilere alternatif öneriler oluşturmak ve bunların uygulama aşamasında rol almak görevleri arasındadır.

Planlama üst ölçekten başlayarak en alt ölçeğe kadar bir hiyerarşi içerisindeki düzeni takiple yapılır. Kalkınma planları ve bölgesel planlar, ülkesel ölçekte stratejiler belirlemek ve bu stratejileri düzenlemek amacıyla; 1/100000 ve 1/25000 ölçekli çevre düzeni planları ise belirlenen amaca ve stratejilere yönelik mekandaki kurgunun oluşturulduğu daha çok mekanın detaylı olmasada tasvir edildiği planlardır. 1/5000 ölçekli nazım imar planları ise bahsedilen üst ölçekli planların yani kent ölçeğininin daha detaylı olarak ilçe düzeyinde hazırlandığı planlardır. Mekanı nasıl kullanabileceğimizi, ne amaç için hizmet verebileceğini, kent için en önemli unsur olan ulaşım bağlantılarının nasıl olması gerektiğini, nüfus yoğunluğunun nasıl entegre edilebileceğini belirleyen planlardır. 1/1000 ölçekli uygulama imar planları ise, daha detaylı bilgileri bize sunan ayrıntılı bilgiler içeren planlardır. Bu planlarda yapılaşma koşulları, tüm yol ağlarının bağlantıları vb. gibi bilgiler yer almaktadır. Bazı planlama işleri, bahsedilen planlar dışında sadece amaca yönelik yapılmaktadır. Mevzi imar planları, ilave imar planları, revizyon imar planları, sektörel planlar, yenilenebilir enerjiye yönelik planlar, kentsel dönüşüm projeleri vb. bu plan türlerine örnektir.

Yasaların, planların, uygulamaların kendileri içerisinde ve diğerleriyle uyumlu ve tutarlı olması gerekmektedir. En üst kademededen yerel kademeye kadar oluşabilecek kullanım talepleri; tüm ölçek kararlarıyla, tüm analiz ve sentezlerle, tüm yasal süreciyle ele alınmalıdır. Bir plan ve proje çok yönlü sorgulanmalı ve sonuç kısmında bütünüyle ele alınan sağlıklı kararlar üretilebilmelidir. Birçok yerleşim alanında olduğu gibi Muğla ili'nde de doğal eşik değerlerin dikkate alınması ve gelişmelerin hiyerarşik düzende planlanarak kontrolünün sağlanması ile mümkün olacaktır.

Vurgulanmak istenen noktalar:

Şehir planlama, sadece kendi içerisinde bir meslek olarak düşünülmemelidir. Çünkü **planlama aşaması esnasında ve sonrasında alınan tüm kararlar ve belirlenen stratejiler tüm meslek disiplinlerini etkilemektedir.**

Dolayısıyla; mimar, inşaat mühendisi, jeoloji mühendisi vb. meslek gruplarıyla entegre ve etkileşim içerisinde çalışılması en doğru sonucu verecektir.

Yaşadığımız çevreyi sadece fiziksel varlığı ile düşünüp buna göre üretilen plan ve projelere devam edildiği takdirde; sağlıklı ve güvenilir çevreler oluşturmanın zor olmasının yanında toplumsal, sosyal, ekonomik ve sektörel açıdanda sıkıntı çekilmesi kaçınılmazdır. Plan, sadece kağıt üzerine işlenen fiziki bir gösterimden ve 'buraya bu mu olsun, bu mu olsun, ne olur, ne yapılır' fikrinden ziyade; mekanı bütünüyle değerlendiren ve tüm sonuçları göz önünde bulunduran çok boyutlu bir disiplin olarak algılanmalı ona göre kapsamlı hazırlanmalıdır. En önemli noktalardan biri, **yerel yönetimler ve sektörde faaliyet gösteren planlı alanların iletişim ağlarının kuvvetlendirilerek üretilen planların istişarelerinin doğru bir şekilde yapılması olacaktır.** Toplumun, çalışanların ve yöneticilerin temel kaygısı -kentsel dokuyu koruma ve uygulanabilirlik düzeyini birçok açıdan test ederek kenti geliştirme- olmalıdır ve bunun için bir birliğin sağlanması çok önemlidir.

'Kurumların bağlı olduğu birbirinden farklı yasal düzenlemelerin de birbirleriyle çelişmesi sonucunda farklı kararlar alınmaktadır. Kurumlar arasında meydana gelen anlaşmazlıklar **süreçlerin uzamasına ve yasal olmayan uygulamaların engellenmesinde kurumların etkisiz kalmasına** neden olmaktadır. Birçok kurumun birden fazla düzenlemeyle yetkilendirilmiş olması, büyük sorunları da beraberinde getirmiştir. Tarım arazilerinin kentsel kullanıma açılması, kıyıların imara açılması, 2B arazileri söz konusu sorunlara örnek olarak gösterilebilir.'

İmar planlarının yapılması ve uygulanması aşamaları her bölgede farklıdır. Yerleşmiş plan düzen ve denetim mekanizmasının var olduğu, gelecek için öngörülü planlamanın yapıldığı ülkelerde, **rant gibi haksız değer artışlarının** varlığından söz edilememektedir.

Kent bünyesinde, rant odaklı fonksiyonel kullanımlara hiçbir şekilde **fiziksel ve çevresel kaygı olmadan** izin verilmemelidir. Özellikle Muğla gibi turizm bölgelerini bünyesinde barındıran bir il, kesinlikle rant odaklı projelere kaygısızca izin sağlamamalıdır. Yerel yönetimler, mesleki birlikler, özel sektör çalışanları bu konuda hassas olmalı; gerekli itiraz, düzenleme ve revizyonları sağlamalıdır.

Bazı plan ve projelerin **objektif ve doğru teknik bilgilerle** oluşturulmaması doğrultusunda ÇED süreçleri ve hazırlanan mesleki raporlar çelişkilidir. Rant odaklı veya fayda amacı güden bazı çalışmaların çevreye dair oluşturduğu olumsuz etkilerin göz ardı edildiği görülmektedir. Oysaki bölgeler için yapılması planlanan plan ve projeler doğal yaşamı, sosyal çevreyi, kent içi ekonomik politikayı olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Örneğin, bazı Menteşe mahallelerinde kurulması onaylanan fabrika, alışveriş merkezi, sanayi tesisi, konut amaçlı kullanımlar; gerekli altyapı koşulları değerlendirilmeden onaylanabilmektedir.

Planlama açısından, en başta **çerçevenin doğru bir şekilde çizilmesi** gerekmektedir. Bu süreçteki tüm değerlendirmeler göz önünde bulundurulmalı ve buna göre başlıca kurallar koyulmalıdır. Orman alanlarında, kıyı alanlarında, ticaret izinli alanlarda, kırsal alanlarda, sit alanlarında vb. uygulanabilecek hükümler net bir şekilde ifade edilmelidir. Sadece plan notunda belirtildiği gibi **kalmamalı denetlenmeli ve detaylı kontrol** sağlanmalıdır.

Bilgi, halka açık olması gerektiği gibi bu meslek gruplarında olan irtibattaki tüm kişiler için standart ve sabit olmalı, bu sayede **mekansal çelişki ve belirsizlikler** ortadan kaldırılmalıdır. Tüm kurumların ortak görüş ve kararı doğrultusunda; bir yerleşim alanı için ideal koşullarda üretilmiş bir plan, plan notu, yapılaşma koşulu vb. bilgisi kişiden kişiye, kurumdan kuruma değişmemeli ve karşı tarafa aynı bilgi aktarılmalıdır. Örneğin, bir parsel ile ilgili

alacağımız fiziksel bilgi ilçe belediyesi ile büyükşehir belediyesi arasında farklılık gösterebilmektedir. Bu süreç **iş verimliliğini** azaltır niteliktedir ve yanlış kararlara sevk edebilmektedir. Bir işin sürecini bilsek, eğer bilgiyi doğru alıp aktarmıyorsak o süreci tamamlasakta verim elde edemeyiz.

Hızla artan nüfus ve kentleşme, imar sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Planlama çalışmaları, çok ayrıntılı ve uzun bir süreçte kapsamlı olarak hazırlanmalıdır. Planların daha kısa vadeli olarak hazırlanması sosyal, ekonomik, demografik ve fiziksel sorunları beraberinde getirecektir. **Halkın, planlama konusunda bilinç seviyesi** yükseltilmeli ve katılımlarının her aşamada sağlanması gerekmektedir. Planlama yapıldıktan ve kararlar verildikten sonraki süreçte plan tadilatları mümkün olduğunca azalmış olmalıdır. Bu konuda, **mevzuat birliği** sağlanmalı ve sonucunda mevcut sorunların çözümlenmesinin daha kolay olabileceği bilinmelidir.

Yerel yönetimlerin internet sitelerinde, her belediyeye ilişkin şartlar ve uygulama değişiklik gösterse de; plan duyuruları, başvuru şartları, süreleri ve aşamaları açık bir şekilde yer almalıdır. Türkiye’de genel anlamda olduğu gibi Menteşe ilçemizde de planlar askıya çıkartılmakta ve ilan edilmekte ancak teknoloji kullanımının gerek yerel yönetimler gerekse de halk tarafından fazla benimsenmemiş olmasından dolayı **planlamaya ilişkin süreçler halk tarafından yeterince dikkatli bir şekilde takip edilememektedir**. Dolayısıyla halkın böyle durumlarda kendi mülkiyeti üzerinde yapılan çalışmaları, yaptırımları ve cezai uygulamaları takip etmesi zor olmaktadır.

Şehir plancılarının mesleği gereği, birçok kurumla diyalogu ve evrak akışı olmak zorundadır. Kurumsal açıdan, tüm evrakların iletilmesi ve geri dönüşlerin alınması yavaş işlemektedir. Kamu kurumu çalışanlarının yoğunluğu nedeniyle, işleri hızlı bir şekilde çözmek neredeyse çok zor hatta pandemi döneminde ilerletmek imkansız hale gelmiştir. Dolayısıyla, meslek grupları arasında bir düzenlemeye gidilmeli, tüm meslekler kendi uzmanlık alanları olan departmanlarda görev almalı ve gerekiyorsa bu konuda **dijital bir sistem oluşturulmasının** mümkünlüğü değerlendirilmelidir.

Yapılması planlanan bir iş için açılan ihalelerde; belirlenen **yaklaşık maliyetin çok altında bedellerle** ihale edilmesi, başka bir deyişle işin piyasa fiyatlarının altında bir teklifle yapımının taahhüt edilmesi işin kalitesini ve süresini direkt etkilemektedir. Bu nedenle, fiyatlandırma ve min/maks değerlerinin daha açık ifadelerle belirlenmesi gerekmektedir. Tüm meslek dallarında işleme alınan ihale konularında belirlenen bedellerin etik ve piyasa kontrolünün hassasiyetle sağlanması gerekmektedir.

“Planlamanın kamusal bir ilişki olduğunu ve çıkar üzerine kurulmaması gerektiği bilinmelidir. Yetkilendirmeler doğrultusunda, bedeli kurumca ödenmek üzere doğrudan temin veya ihale yoluyla yaptırılan imar planı çalışmalarında, işin yüklenicisi olan serbest planlama bürolarının veya bu bürolar adına 3.kisilerin, mülk sahiplerinden ücret veya hisse talep etmesi, herhangi bir kişisel çıkar ilişkisi kurması meslek etiğine aykırıdır.”

Kent, oluşabilecek tüm doğal afetlere hazırlıklı olmalıdır (geçtiğimiz aylarda yaşanan yangınlar, bugünlerde yaşanan şiddetli hava koşullarıyla birçok bölgenin su altında kalması). Doğal afet konusu, aslında birçok yurtdışı örneklerine baktığımızda da gördüğümüz **‘afet yönetimi’** adı altında ciddi politikaların yer aldığı konudur. Çünkü halkın kendi imkanlarıyla önüne geçemediği ve savunmasız kaldığı bir durum olan afetler için en başta daha stratejik planlar oluşturulmalıdır. Plan notları, bu afet olaylarını yaşadıkdan sonra değil yaşamadan önce düşünülerek revize edilmeli eğer belirlenen politikalarımızın faydaları eksik kalıyorsa arttırılmalıdır. Plancılar riskler ve belirsizlikler çerçevesinde çalışmamalıdır; tersine her türlü yerleşme riskleri ve belirsizlikleri gideren çözümleri, risklerden sakınım olanaklarını sistematik bir **eylem planı** haline getirerek toplumun önüne koymak ve

tüm toplumun güvenli yaşayabileceği risksiz bölgeler, çevreler, kırsal ve kentsel yerleşmeler planlamakla sorumlulardır. Bu karar ve sorumluluklarını tam anlamıyla yerine getirebilmeleri için yerel yönetimden gerekli desteği alabilmelilerdir.

Ek olarak belirtilmek istenen sorunlar:

Proje bedelleri, serbest piyasa nezdinde düşük fiyatlandırmalar üzerinden belirlenmektedir. Teknik anlamda görev alan mimar, mühendis, şehir plancıları; kazançları doğrultusunda **proje sürecinde ciddi harcamalarda** bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu konuda dijital bir kontrol mekanizmasının yaratılması doğru olacaktır. Örneğin plan ve projelerin hazırlanıp sadece kurumun o anki bir öngörüsünden kaynaklı tekrardan hazırlanması fiziki olarak masraflı bir süreçtir. Dijital teslimlerle aşamalarının tamamlanarak son halinin paftalanması sağlanmalı; bu konuda tüm TMMOB çalışanları ve kamu kuruluşları hassas davranmalıdır.

Özel sektörün en mühim sorunu; sektör içerisindeki **fiyatlandırma farklılıklarıdır**. ‘Eğer bu plan ve proje fiyatını daha yüksek/düşük söylemezsem, bu işi almam mümkün değil’ kaygısıyla başlanılan hiçbir işin verimli sonuçlar doğuracağını düşünmemekle birlikte, mesleki değer yitirildiği bir durum söz konusudur. Bir sistem nezdinde, mesleki saygı ve değerler göz önünde bulundurulmalı buna göre sabit bir fiyatlandırma yapılarak vatandaşın belkide meslekteki ilgili meslek grubunu kendisi seçmesi beklenmelidir. Yani işin kalitesi için o kişiye gitmeli, maddi açıdan ‘..... kişisi ucuza çiziyor’ gibi bir ifadeyle serbest piyasanın ihalesine açılmamalıdır.

Sürekli arkasında durduğumuz ve dile getirdiğimiz **‘adalet’** kavramı, reel olarak hayata geçirilmelidir. Özel sektörün sürekli bağlantılı olarak çalışması gereken kamu sektörü çalışanlarıyla arasında özel bir akrabalık, arkadaşlık vs. ilişkinin olması, kesinlikle iş hayatına yansımamalı; müdahale, itiraz ve kabul edilememe durumu işe göre olmalı, kişiye göre değişmemelidir. Örneğin, ‘.....kurumunda şu kişiyi tanımıyorsan işin çözülmez ya da önce ona git o kesin onayı hızlandırır’ gibi tavır ve tutumlar ile karşılaşılmalıdır.

Kaçak yapı ruhsatlandırma sürecine dair, kurumların öngördüğü ve tanımladığı süre dahilinde hazırlanması istenen plan ve projelerin hazırlanması mümkün olmayıp, halka direkt olarak parasal cezaların tebligatının gönderilmesi halkı mağdur etmektedir. Bu durumun sadece kişinin kendi süre sorumluluğunun olmasının yanısıra **kurumsal sürecin de yavaş işleyebilmesi** dezavantajının değerlendirilmesiyle, vatandaşın hakları suistimal edilerek direkt olarak kati yaptırımlarla mağduriyetinin önüne kesinlikle geçilmelidir.

Bazı saptamalar ve örnekler:

*Çok parçalı, birbirinden bağımsız ve alakasız, altyapısı zayıf konut alanlarının oluşturulması tehdidi Mentеше ilçesinin birçok mahallesinde uygulanan plan ve projelerle karşımıza çıkmaktadır. Daimi olarak çevremizde gözlemlediğimiz inşaat yoğunluğu, daha bilinçli şekilde gerçekleştirilmelidir.

*Mahallelerin sınır ve coğrafik ayrımlarının net olmaması buna istinaden mekansal kararlar içerisinde plan ve yapı karmaşasının doğması (kat farklılıkları, metrekare düzeyindeki farklı ölçülendirmeler vs.)

*Üst ölçekli planlar yapılsada bu plan kararlarının en alt ölçekteki kararları yeterli düzeyde kısıtlayıcı olamaması (Muğla Mentеше alt ölçek planlarının üst ölçek planlarla tutarsızlığı)

*Yetki mercilerinin karmaşası ve belirsizliği

*Yerel ölçekte belediyelerin planlama yetkilerinin kısıtlanması (Datça Belediyesi'nin hiçbir planlama yetkisinin olmaması yetkinin tamamen bakanlığa ait olması)

*Kurum görüşlerine bağlı olarak plan yapım sürecinin aksaması ve net kararların alınmaması

*Parçacıl plan önerileri ve yatırım kararları (plan bütününe olan entegrasyonu göz ardı edilerek)

*Menteşe ilçesi içerisindeki tapu sorgulamalarında ada parsel bazında aynı alanda ve aynı fiziksel, coğrafik, topoğrafik yapıya sahip olsada kullanım kararlarının farklı olması ve bu parselasyon planlarının herhangi bir dayanağı olmaması (aynı ada içerisinde bir vatandaşın parselinin arsa yan parselinin tarla vasfında bulunması)

*Plancılar olarak en büyük kaygımız **EKOLOJİ**. Yaptığımız planlarda çevre duyarlılığının olmasına her şeyden çok önem vermeliyiz. Sadece alansal olarak verdiğimiz kararlar, çevreden bağımsız hiçbir entegrasyonu ve zararı olmayacakmış gibi düşünülmemelidir. 2021 yılında gündemden hiç düşmeyen **mermer ocakları konusu**, belirlenen alanların çevresinden bağımsız değerlendirilerek ne yazıkki muhtemel olumlu kararların verilmesini beraberinde getirmiştir. Oysaki, birçok alanın çevresel ve fiziksel karakterine zarar verebilecek kararlar verilmiştir. Özellikle; Bayır ve İkizce mahallelerinde oluşturulan bu proje fikirleri, yine doğayı göz ardı etmiş ve halkı mağdur etmiştir.

*Yayılmakta olan yapılaşma izinli alanlar, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını olumsuz yönde etkilemektedir. **Karabağlar yaylası** gibi, en öncelikli koruma alanlarımızdan biri olan bu bölgede usulsüz yapılaşmalar ve doğal istismar olumsuz etkiler doğurmaktadır. Muğla kent merkeziyle bağlantılı gelişmeler yaşayan Karabağlar yaylası artık kırsal niteliğini kaybetmiş durumdadır; bu nedenle sosyal ve ekonomik yapısı değişmektedir. Karabağlar yaylası eski işlevlerini yitirmekteir çünkü üst gelir gruplarının Karabağlar yaylasını sahip olduğu dokudan ayrı, ikinci konut olarak değerlendirme istekleri mevcuttur. Normalde mevsimlik yaşamını sürdüren yayla halkı; şu anda gündelik yaşamın devamlı sürdüğü bir bölge olmuştur. Yoğun yapılaşma ve yayla nüfusunun artmasından kaynaklı; doğal ve yapılı çevre arasında ciddi uyumsuzluk söz konusudur. Artan yoğunlukla birlikte altyapısal ve çevresel sıkıntılar kaçınılmaz bir hal almıştır. Karabağlar yaylası, Muğla için önemli bir yer taşırken şuanda ilgisizliğe terk edilmiştir. Yayılda yaşayan tüm herkes için malesef tehdit niteliğinde bir dönüşüm söz konusudur. Karabağlar Yaylası'nın potansiyeli göz ardı edilerek; doğal çevrenin ve altyapının bu denli hor kullanılması, müdahalenin olmaması çok üzücüdür. Taşından, toprağından, yeşilinden, güvenli oluşundan övündüğümüz Karabağlar yaylası; artık her akşam sorunlarını konuşmaktan keyif almadığımız; icraatın olması gerektiği kritik bir bölge tüm halkımız için. Kurumlar arasında iletişimin bu tip konularda çok yavaş ilerlemesinden kaynaklı müdahalenin olmamasından; sürekli çevresel ve sosyal olarak olumsuz dönüşüme uğrayan bir yaylayla karşı karşıyayız malesef. Karabağlar yaylası için oluşturulan planlama politikalarında **sadece yazıda kalmış kararların; pratik olarak gerçek hayatta daha net ve kontrollü uygulanması** için çaba gösterebiliriz.

***Bodrum Barajı Projesi kapsamında**; Proje alanı, 83 Nolu, Orman Bakanlığı'nın koruma alanı içerisindedir. %78'lik kısmı ormanlık alanda %11 lik kısmı sulukuru tarım alanında kalmaktadır. Baraj yapımının bazı köyleri susuz bırakacağı ve tarımsal üretimi etkileyeceği bariz bellidir. 'Bodrum Barajı için üreticiler ne diyor' adlı video, halkın ne kadar mağdur olduğunun bir kanıtıdır. O videoda bahsediliyor ve diyorlar ki: 'bizim haberimiz yok, bir sabah açtık interneti ordan gördük'. Bu projenin, halkın geçim kaynaklarına olan etkisi ve çevreye etkisi asla göz ardı edilmemelidir. Halk 'doğamızı, güzelliğimizi mahvetmesinler, ev de istemiyorum, ama doğamızı elimizden almayın' derken; alanlara yönelik bu şekilde yatırım kararlarının verilmesi ve planların yapılması çok duyarsızca

bir harekettir. Yönetimlerin ve uzmanların gerekli itirazlarda bulunup; katılımcı bir planlama anlayışıyla halkın düşüncelerini dikkate alması beklenmektedir. Belirlenen proje alanı için verilen karar, yapılması istenen barajın ne kadar verimli olabileceğini ve su ihtiyacını ne kadar karşılayabileceğini gerekli jeolojik, hidrolojik etüdler yapmadan verilmiş bir karardır. Bu tür plan ve projelendirmelerde, bütüncül bir su yönetimi fizibilitesi ile plan yapılmalıdır. İlgili kuruluşun bu noktada çevreyle bütün bir planlama çalışması doğrultusunda kararlar vermesi makuldür. Belediyeler de, bu altyapı çalışmalarını çok hassas yürütmeli, imar izni verirken ve yapılaşma koşullarını detaylandırırken bazı alanlarda havuz yapımına izin vermemeli ya da direkt olarak imara açmamalıdır. Ayrıca bu bölgedeki birçok meskenin ve arazinin de kamulaştırılacağını unutmamalıyız.

*Akyaka çevre yolu projesi kapsamında; proje alanı kesin korunacak alan sınırlarındadır. Bu proje; Akyaka İmar planında ve Gökova ÇD Planında yer almamaktadır. Projenin planlanmasının yanısıra yasaların göz ardı edilmesiyle uygulamaya konduğu görülmektedir. Bu projede ekosistem ciddi hasar görecektir ve orman alanları tahribata uğrayacaktır. Bu çevre yolu projesi sadece yapıldığı alan için değil, çevresi içinde ciddi planlama sıkıntılarını beraberinde getirecek ve rant baskısı yaratacaktır. Özellikle bu yol projesi, kıyı alanlarını da tehdit eder niteliktedir. Plan çalışmalarını, mekanın temelini oluşturan ulaşım ağları etkiler. Dolayısıyla bu projeler ile birlikte imar izin statüsü değişecektir. Heleki Muğla'nın çok zor atlattığı yangın felaketinden sonra böyle bir ormanlık alanın katliamı mevzu bahis bile olmamalıdır. Çevresel açıdan zarar verdiği gibi bu proje ulaşım sorununda beraberinde getirecek; kentteki trafik yükünü arttıracaktır.

Sonuç olarak;

Hızlı nüfus artışına paralel olarak, kentlerin ve dolayısıyla kent planlamasının ortaya çıkışı bir ihtiyaç haline gelmiştir. Dolayısıyla plansız bir yönetim ve işleyiş; etkisiz, verimsiz ve yararsızdır.

Planlama: Şuanki veriler ve gelecekte meydana gelebilecek muhtemel gelişmelerin doğrultusunda belirli bir amaca yönelik izlenebilecek bir süreçtir. Ne yapılacağına, nasıl yapılacağına, neden yapılacağına, ne zaman yapılacağına, nerede yapılacağına ve bunların hangi uzmanların çalışmaları doğrultusunda yapılacağına önceden net bir **bilgi ve süreç** kapsamında karar verilmelidir. Kaynakların, en verimli bir biçimde kullanılması için iyi bir planlama yönetimi olmalıdır. Planlama faaliyetinin; yasamanın ve idarenin fonksiyon ve yetki alanlarıyla bir bütün oluşturduğu ve bütüncül bir planlama faaliyetinin de ancak bu perspektifle yaşama geçirilebileceği kabul edilmelidir. Planlama kapsamında değerlendirildiğinde imar planları, sadece fiziksel ihtiyaçlara cevap vermekle kalmayıp aynı zamanda **sosyal, ekonomik, çevresel ve kültürel ihtiyaçlara** da yanıt aramak zorunda olduğundan yerel yönetimler, uzmanlar, kanun koyucular ve halk, planlama sürecinin ayrılmaz bütünleyicileri olarak görülmelidir.

“Kentlerde planlama yaparken doğanın sahibi değil bir parçası olduğumuzu unutmamalıyız.”

“Eşsiz doğal peyzajı ve biyolojik çeşitliliğiyle Türkiye'nin en önemli doğal koruma alanlarını içeren Muğla; kendine has topoğrafyasının yanı sıra orman alanlarıyla deniz ve kıyı alanlarının iç içe geçmiş doğal ve ekolojik döngüleriyle birlikte kendine has bir ekosisteme sahiptir. Bu değerleri, bütüncül bir planlama anlayışıyla çözmek hepimizin elindedir.”

Düzenleyen: Nevin Selin TOPRAKCI – ŞPO Muğla Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi